

Rikslønnsnemndas kjennelse av 27. november 1962.

--Sak nr. 6/1962,
i henhold til lov av 2. november 1962:

Forretningsbankenes Arbeidsgiverforening

og

Sparebankenes Arbeidsgiverforening

på den ene side

og

Norske Bankfunksjonærers Forbund

på den annen side

i samband med tariffrevisjonen 1962.

Rikslønnsnemndas sammensetning:

1. Sorenskriver Kai Knudsen, formann.
2. Direktør Reidar Danielsen.
3. Direktør Morten Tuveng.
4. Direktør Trygve Kleppe.
5. Kontorsjef Paul Engstad.
6. Direktør Harald Julsrud.
7. Avdelingssjef T. Bilden.

De to siste er utpekt av partene i denne sak.

De to faste medlemmer fra arbeidsgiver- og arbeidstakersiden deltar ikke i voteringen.

Etter at partene hadde gjort rede for saken i møte den 16. november og nedlagt påstand, har lønnsnemnda behandlet saken i flere møter. Den 27. november 1962 ble det avsagt

K j e n n e l s e :

Den mellom partene gjeldende overenskomst ble sagt opp av forbundet til utløp 31. oktober 1962. I september var det forhandlingsmøte mellom partene uten at de kom til enighet. Forbundet sa deretter opp plassene for sine medlemmer, omkring 5.700 funksjonærer ved forretnings- og sparebankene med virkning fra og med 5. november 1962.

Den av Riksmæglingssmannen foretatte mekling ble resultatløs. Etter at partene hadde vært til konferanse hos den fungerende Kommunal- og Arbeidsminister, statsråd Trasti, og det ikke lyktes å finne noen løsning på tvisten, ble det ved Ot. prp. nr. 6/1962-63 foreslått en særlov som forbyr arbeidsstans og henviser tvisten til avgjørelse ved lønnsnemnd.

Ved lov av 2. november 1962 er det bestemt:

“ Tvisten mellom Forretningsbankenes Arbeidsgiverforening og Sparebankenes Arbeidsgiverforening på den ene side og Norske Bankfunksjonærers Forbund på den annen side i samband med tariffrevisjonen 1962 skal avgjøres av Rikslønnsnemnda.

Det er forbudt å iverksette arbeidsstans eller blokade til løsning av tvisten.

Neglene i lov av 19. desember 1952 om lønnsnemnd i arbeidstvister får tilsvarende anvendelse. ”

Under behandlingen for lønnsnemnda har partene fremlagt utførlige saksfremstillinger med statistikk og talloppgaver.

Norske Bankfunksjonærers Forbund gjør gjeldende at bankfunksjonærene i forretnings- og sparebankene har krav på en vesentlig forbedring av sine lønnsforhold, at lik-lønn må gjennomføres for kvinnelige og mannlige funksjonærer og at de 6 soner med ulike lønnsatser, blir redusert til 3. Forbundet har videre krevet endringer av en rekke andre bestemmelser i overenskomsten, således å få samlet alle egentlige bankfunksjonærer i en overenskomst og lørdagsliri. Forbundet har nedlagt

p å s t a n d :

Den gjeldende lønns- og arbeidsavtale mellom F.A. og S.A. på den ene side og N.B.F. på den annen side prolongeres i ett år fra 1. november

1962 med følgende endringer:

1. Hovedoverenskomsten for funksjonærer i vanlig bankarbeid, der §§ 1 - 3, 5 - 14 endres slik som anført i saksfremstilling datert 12.11. d.å. En ny § 14 om ledige stillinger og innstillingsråd tilføyes.
2. Hovedoverenskomsten for funksjonærer i bud- post - kopi - og arkivavdelinger utgår under forutsetning av at den under punkt 1 nevnte hovedoverenskomst blir gjort gjeldende for disse. Subsidiært påstås hovedoverenskomsten for bud- post - kopi - og arkivfunksjonærer gjort gjeldende for hele landet og ikke bare for Oslo, Bergen og Trondheim.
3. Den gjeldende indeksreguleringsbestemmelse utgår.
4. De gjeldende minstelønntariffer for kvinner utgår, idet lik lønn for likt arbeid uansett kjønn innføres.
5. I de gjeldende minstelønntariffers soneinndeling gjøres følgende endringer:

Nuværende sone 1, 2 og 3 sammenfattes til ny sone 1
" " 4 a og 4 b -- " " " 2
" " 5 skal utgjøre " " 3

Det foretas en avkortning i opptjeningstiden til tariffenes toppsats, slik at det i alle soner blir en opptjeningstid på 10 år (toppsatsen i det 11. tjenestear.)

6. De gjeldende minstelønntariffer for bud- post- kopi og arkivfunksjonærer utgår, idet disse blir å lønne etter de ordinære minstelønntariffer. Subsidiært påstås minstelønntariffene for bud- post - kopi - og arkivfunksjonærene gjort gjeldende for hele landet og ikke bare for Oslo, Bergen og Trondheim.
7. Pengebudtillegget økes til kr. 800,- og gjøres gjeldende for alle banker.
8. De utvidede regulativer endres slik at også byer utenom Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger, Drammen og Kristiansand S. skal benytte 4 faste lønnsklasser og slik at banksteder utenfor byene skal kunne bruke faste lønnsklasser for mer betrodde og ansvarsarbeid, fullt arbeid. Det fastsettes regler for praktiseringen av lønnsklassene. Alderstilleggene forhøyes med kr. 200,-.

For de lønnsgrupper som har betegnelsen "og høyere" skal det avtales 4 alderstillegg uten at tilleggenes størrelse fastsettes av organisasjonene. Tilleggene skal minst være like store som i nærmeste laveste lønnsklasse.

9. De gjeldende særregulativer (utvidet regulativ) for Oslo Sparebank og Akers Sparebank utgår.
10. Revisorregulativet for storbankene i Oslo utgår, idet revisorene overføres til og følger kassererregulativet for Christiania Bank og Kredittkasse og i Den norske Creditbank i Oslo. Dette regulativ reguleres som hittil med toppsats som for lønnsklasse 4 (lønnsklasse 3 i det gamle regulativ.)
11. De gjeldende lønninger (tariffenes satser + 7%) tillagt kompensasjon for stigning i leveomkostningene fra 15/3 til 1/11 d.å. beregnet til 3% gis et generelt tillegg på 10%, avrundet til nærmeste kr. 50,-. Funksjonærer som lønnes høyere enn regulativet gis prosentvis tillegg etter samme regler.
12. Det gjeldende lærlingeregulativ justeres slik som det fremlagte forslag viser.

Bankenes Arbeidsgiverforeninger har prinsipalt påstått at de gjeldende overenskomster skal prolongeres i $\frac{1}{2}$ år med gjeldende indeksreguleringsbestemmelser.

Subsidiært påstås prolongasjon i ett år uten indeksreguleringsbestemmelse og med de endringer i hovedavtalene og av lønningene - 5% tillegg - som frengår av påstandsskrift med bilag.

Arbeidsgiverforeningene har fremholdt at de inngående har drøftet og vurdert hvor langt man skulle gå for å imøtekomme de økonomiske krav som er reist av forbundet. Den sterke stigningen i priser og lønninger i den senere tid og hensynet til funksjonærene, gjorde at man ville gå så langt som det samfunnsmessig sett var forsvarlig for å imøtekomme kravene.

På den annen side er bankene - som pengeinstitusjoner og forvaltere av almenhetens sparemidler - forpliktet til å søke å medvirke ved en økonomisk politikk som vil bevare en mest mulig stabil pengeverdi - bevare kronens kjøpekraft - og en størst mulig grad av full beskjeftigelse.

Bankenes lønnsoppgjør kommer nå foran de andre store oppgjør, og bankene finner ikke å kunne gi sine egne funksjonærer en lønnsøkning som de ikke er sikre på at det er realøkonomisk dekning for i samfunnsøkonomien.

De grundige vurderinger som man således foretok - bl.a. - en nøyaktig gjennomgåelse av nasjonalbudsjettet - sammenholdt med bankenes ønske om i størst mulig utstrekning å imøtekomme funksjonærenes krav på andel i velstandsøkningen i samfunnet, ledet til at F.A./S.A. fant at det ville være mest i funksjonærenes interesse å prolongere den gjeldende avtale i et halvt år med bibehold av indeksregulering for derved å komme i takt med de store oppgjør til våren.

Rikslønnsnemndas avgjørelse.

Et flertall, formannen, Danielsen, Tuveng og Bilden finner ikke å kunne ta til følge bankenes prinsipale påstand om et halvt års prolongasjon med vanlig indeksregulering. På bakgrunn av den lønns- og prisutvikling som har funnet sted siden siste tariffrevisjon har bankfunksjonærene etter flertallets mening et berettiget krav på lønnsforbedringer. Etter at det ved lov er forbudt partene å anvende kampmidler til løsning av tvisten, må lønnsnemnda prøve de krav som er reist og fastsette de lønns- og arbeidsvilkår som skal gjelde fra den tidligere overenskomsts utløp og for en bestemt tariffperiode. Denne revisjon må sees i sammenheng med de tariffoppgjør som allerede er foretatt i 1962, blant annet de lønnsreguleringer som er gjennomført for de funksjonærgrupper som omfattes av overenskomstene mellom Norsk Arbeidsgiverforening og Landsorganisasjonen og for statens tjenestemenn.

Flertallet vil understreke at denne tariffrevisjon kommer som en av de siste i tariffoppgjørene for 1962, og kan ikke tillegges noen annen betydning ved neste års økonomiske oppgjør enn de øvrige tariffrevisjoner.

Nemndas medlem Julsrud stemmer for F.A./S.A.'s påstand om prolongasjon av den oppsagte overenskomst til 1. mai 1963 med bibehold av indeksreguleringsbestemmelsene. Dette standpunkt begyannes med den usikre situasjon som for tiden foreligger m.h.t. prisutviklingen og dermed leveomkostningene her i landet. Han henviser i så henseende til uttalelser som nylig er ført, så vel i som utenfor Stortinget av de høyeste ansvarlige her i landet, deriblant pris- og lønnsministeren. Av disse uttalelser fremgår bl.a. at det nå er påtrengende nødvendig å stanse denne uheldige utvikling i de to senere år med de midler som står til rådighet. Det er etter hans mening en utvilsom sammenheng mellom lønninger og priser. Det er derfor et samfunnsmessig hensyn at denne uheldige prisutvikling motvirkes best mulig. Det er derfor nødvendig at man ser disse ting i sammenheng ved de forestående lønnsoppgjør nå og til våren 1963. Bankenes oppgjør bør derfor foregå i takt med disse store oppgjør og han mener at bankenes tariffrevisjon derfor bør foretas i mai neste år,

hvis det foreligger vanlig oppsigelse.

Man kan ikke innse at det er noen avgjørende grunner som taler mot en slik ordning.

Bankfunksjonærene er ved bibehold av indeksreguleringsbestemmelsene sikret mot ytterligere stigning i leveomkostningene og kan således neppe tape noe lønnsmessig på denne korte utsettelse.

-- Lønnsnemndas avgjørelse av de lønns- og arbeidsvilkår som skal gjelde fra 1. november er avsagt under dissenser.

Flertallet, formannen, Danielsen og Tuveng stemmer for det resultat som er inntatt i slutningen. Nemndas medlem Julsrud stemmer prinsipielt for den påstand som er nedlagt av bankenes arbeidsgiverforeninger og viser til deres begrunnelse. Nemndas medlem Bilden stemmer prinsipielt for den påstand som er nedlagt av forbundet og viser til dets begrunnelse.

Subsidiært slutter de seg imidlertid til flertallets standpunkt.

-- Lønnsnemnda vil bemerke at partene er enig i at det skal være samme lønnssetser for kvinner og menn. Den er videre enig i at den gjeldende inndeling av lønnsregulativene i 6 soner skal reduseres til 3.

Om fordelingen mellom de nye soner, er det for en rekke steders vedkommende ikke enighet mellom partene. Lønnsnemnda har tatt de spesielle lønnssetser for kvinner utgå av overenskomsten, og har fastsatt den soneinndeling som skal gjelde for tariffperioden.

-- Når det gjelder lønnstilleggene ellers, mener lønnsnemnda at man ved denne tariffrevisjon bør søke å opprettholde det innbyrdes lønnsforhold som ble etablert ved forrige tariffoppgjør til andre grupper som det er naturlig å sammenligne med. Da de overenskomster og lønnsregulativer som har vært gjenstand for revisjon i år for andre funksjonærgrupper, bygger på ulike tariffsystemer og har vært gjenstand for forskjellige reguleringer i perioden, har lønnsnemnda fastsatt de tillegg som den finner begrunnet for bankfunksjonærene etter en samlet vurdering av de forhold partene har pekt på.

Om de øvrige krav som er reist, vil lønnsnemnda bemerke at Det gjeldende overenskomstforhold omfatter en hovedoverenskomst for funksjonærer i alminnelig bankarbeid, med minstelønnstariffer og et utvidet lønnsregulativ for avansementsstillinger. Det er videre en egen hovedoverenskomst for funksjonærer i bud-, post-, kopi og arkivavdelingene ved banker i Oslo, Bergen og Trondheim. Endelig er det opprettet et eget lønnsregulativ for lærlinger. Lønnsnemnda har ikke funnet å ha grunnlag for å opprette en felles hovedoverenskomst for alle som er knyttet til bankvirksomheten og som ikke må unntas av særlige grunner.

Partene har noe ulike meninger om hvilke funksjonerer som omfattes av hovedoverenskomsten for bankfunksjonerer. Det er ikke mulig for lønnsnemnda å vurdere de enkeltspørsmål som foreligger, og mener at spørsmålet må avklares nærmere gjennom forhandlinger mellom partene, og eventuelt avgjøres av Arbeidsretten. Lønnsnemnda finner det naturlig at hovedoverenskomsten for bud m.v. gjelder på de steder hvor det er tilsvarende stillinger, men har ikke tilstrekkelig grunnlag for å opprette lønnsregulativer for andre byer enn de som hører under sone 1. Også dette forhold må gjøres til gjenstand for nærmere forhandlinger.

Lønnsnemnda har ikke funnet å kunne innføre en ny bestemmelse i overenskomsten om lørdagsstengning. Spørsmålet om lørdagsfri har innenfor andre fagområder vært behandlet som et internt spørsmål i den enkelte virksomhet, og er blitt ordnet på forskjellige måter. Spørsmålet er for bankenes vedkommende ikke tilstrekkelig klarlagt til at nemnda kan fastsette en generell regel, men går ut fra at det fortsatt blir arbeidet med å finne en løsning hvor forholdene ligger til rette for det.

Forbundet har reist krav om at § 13 blir revidert slik at den blir mere i samsvar med bestemmelsene om tillitsmenn i hovedavtalen mellom NAF og LO. Lønnsnemndas flertall finner kravet forståelig, men mener at spørsmålet best kan løses gjennom forhandlinger mellom partene.

Overenskomsten er gitt varighet til 30. april 1964, og det er derfor opprettholdt bestemmelse om indeksregulering.

For øvrig vises til slutninger.

Slutning.

De mellom Forretningsbankenes Arbeidsgiverforening og Sparebankenes Arbeidsgiverforening på den ene side og Norske Bankfunksjonerers Forbund på den annen side gjeldende hovedoverenskomster og lønnsregulativer med utløp 1. november 1962, prolangeres med følgende endringer:

§ 1. OMFANG.

Tilføyes nytt 4. ledd:

Bankaspirantenes (lærlingenes) rettigheter og plikter reguleres ved lærlingeloven av 14. juli 1950, og bestemmelsene i hovedoverenskomsten kommer derfor bare til anvendelse hvor dette er uttrykkelig anført.

§ 2. PRÖVEÅR. FAST ANSETTELSE.

Første ledd tilføyes:

... "eller full læretid etter lærlingeloven og bestemmelser gitt i medhold av denne."

Annet ledd:

17 endres til 18.

Tredje ledd:

Av første setning utgår slutten fra "og i tilfelle ...". Det tilføyes: Ved fast ansettelse skal den funksjonær som har gjennomgått prøveåret plasseres på minimum det trinn i minstelønnsregulativet som ligger nærmest over den lønn han har hatt i prøveåret. Banken skal gi skriftlig melding til funksjonæren om plasseringen.

§ 5. ANSIENNITET.

Siste ledd utgår.

§ 6. AVANSEMENT.

Annet ledd: Tallet 3 endres til 2.

§ 7. FERIE.

I anmerkningen skal ordene "samme bank" hvor de forekommer, endres til "bank". Punkt e utgår og punkt f blir nytt punkt e.

§ 8. LÖNN UNDER SYKDOM, SVANGERSKAP OG VED DÖDSFALL, skal lyde:

Fast ansatt funksjonær har under sykdom rett til full lønn med fradrag av sykepenger i inntil 90 dager i kalenderåret. Denne bestemmelse gjelder også svangerskap. Lønn under sykdom og under svangerskap begrenses til 90 dager sammenlagt i hvert kalenderår. Det er en forutsetning for denne ytelse at vedkommende gjenopptar sitt arbeide i banken etter sykdommen - svangerskapet.

Funksjonær skal, hvis det kreves, fremstille seg for bankens kontrollege. Denne undersøkelse bekostes av banken.

Ved dødsfall ytes full lønn til forsørgede i 3 - tre - måneder etter dødsdagen. Denne ytelsen bortfaller dog i den utstrekning den dekkes av bankens gruppelivsforsikring.

Bestemmelsen om lønn under svangerskap gjelder også for aspiranter med 6 måneders læretid.

§ 9. LÖNN UNDER MILITÆRTJENESTE M.V. skal lyde:

Fast ansatt funksjonær har under beordret tvungen, ordiner militærtjeneste, rett til full lønn sammenlagt i inntil 90 dager (3 måneder).

Som militærtjeneste betraktes også tvungen

tjeneste i heimevernet, sivilforsvaret og politireserven (lov 21/11-1952).

Soldatens dagpenger (sold) tilfaller soldaten hvis han er familieforsorger. Övrige ökonomiske ytelser som den innbeordrede oppebærer av det offentlige, så som befalslön, familietillegg, barnebidrag o.l. fratrekkes i bankens godtgjørelse.

Det er en forutsetning for denne ytelse at vedkommende gjenopptar sitt arbeide i banken etter militærtjenesten.

§ 10. ARBEIDSTID, OVERTIDSBETALING.

Tredje ledd skal lyde:

De ordninger med variert arbeidstid som den 1. november 1960 var etablert beröres ikke av denne bestemmelse.

Sjette ledd:

Satsen endres til kr. 8,- og i sjuende ledd til kr. 9,- pr. time.

Åttende ledd skal lyde:

For overtidsarbeid på lørdager, dager för helligdager, jul- og nyttårsaften og på söndag og helligdager og alle dager mellom kl. 21 og kl. 6 betales et tillegg av 100 %, minimum kr. 10,-. Overtidsbetalingen begrenses oppad til kr. 19,- med mindre vedkommendes stilling er av sådan art at han etter arbeidervernloven har krav på høyere overtidsbetaling. Det regnes bare med hele og halve timer.

§ 14. VARIGHET.

Denne overenskomst trer i kraft 1. november 1962 og gjelder til 30. april 1964. (Ellers som för).

Minstelønnsregulativet.

	Sone 1	Sone 2	Sone 3	Bud-post-arkiv
1 år	9.200	8.700	8.300	7.700
2 "	10.000	9.500	9.100	8.600
3 "	10.800	10.300	9.900	9.500
4 "	11.600	11.100	10.700	10.400
5 "	12.500	12.000	11.500	11.300
6 "	13.400	12.800	12.200	12.300
7 "	14.400	13.600	13.000	13.300
8 "	15.300	14.400	13.800	14.300
9 "	16.200	15.200	14.600	15.300
10 "	17.200	16.000	15.400	16.300
11 "	18.100	16.900	16.200	17.300
12 "	19.000	17.800	17.200	18.300
13 "		18.700		

Utvidet regulativ.

Lønnskl. 1	Banker i sone 1 og 2	18.100	+ 4 alderstillegg a kr. 1.000,- etter 2 - 4 - 6 og 8 år.
" 2	" " " 2	19.000	
" 3	" " " 1 og 2	20.100	
" 4	Storbanker i Oslo og Bergen	22.200	
" 5	Banker i sone 2 og Trondheim og mindre banker i sone 1	23.200	+ 4 alderstillegg a kr. 1.100,- etter 2 - 4 - 6 og 8 år.
" 6	Mellomstore banker i Oslo, Bergen og Stavanger	24.400	
" 7	Storbanker i Oslo	25.300	og høyere
" 8	Trondheim	26.500	
" 9	Mellomstore banker i Oslo og Bergen	29.800	
" 10	Storbanker i Oslo	30.600	

I ovennevnte tall er inkludert dyrtidstillegg kr. 3.500,-.

Aspiranter.

	Sone 1	Sone 2
1. halvår	7.000	6.500
2. "	7.400	6.900
3. "	7.800	7.300
4. "	8.200	7.800
5. "	8.600	8.100
6. "	9.000	8.500
7. "	9.400	8.900
8. "	9.800	9.300

Inn på 3. trinn i minstelønnsregulativet i sone 1 10.800 og i sone 2 10.300

Sone 1:

Oslo, Bergen og Trondheim.

Sone 2:

Følgende byer		og	følgende steder:	
Arendal	Mandal		Asker	Mysen
Bodö	Mo i Rana		Askim	Måløy
Drammen	Molde		Bryne	Nötterøy
Egersund	Moss		Dokka	Orkanger
Flekkefjord	Namsos		Dröbak	Rakkestad
Florö	Narvik		Eidsvoll	Ringebu
Fredrikstad	Notodden		Elverum	Rjukan
Gjøvik	Porsgrunn		Hemnesberget	Röros --
Grimstad	Risör		Hokksund	Sagstua
Halden	Sandefjord		Holmestrand	Sauda
Hamar--	Sandnes		Jaren	Ski
Harstad	Sarpsborg		Jessheim	Stathelle
Haugesund	Skien		Jevnaker	Stjørdal
Horten	Stavanger		Kabelvåg	Stranda
Hönefoss	Steinkjer		Kragerö	Tjöme
Kongsberg	Svolvær		Lena	Tvedestrand
Kongsvinger	Tromsö		Levanger	Verdal
Kristiansand S.	Tönsberg		Lillesand	Vikersund
Kristiansund N.	Vadsö		Lilleström	Volda
Larvik--	Vardö		Lunner	Voss
Lillehammer	Ålesund		Lödingen	Öystese
			Löten	Åndalsnes
			Mosjöen	Årdal i Sogn

Sone 3:

Övriga steder.

Spesialregulativet for kasserere og-revisorer reguleres tilsvarende foranstående regulativ. Toppsatsen for kasserere skal være den samme som toppsatsen i den nye lønnsklasse 4 i det utvidede regulativ. For revisorer gjelder den nye lønnsklasse 3 tilsvarende.

De gjeldende særregulativer for Oslo Sparebank og Akers Sparebank utgår.

Pengebudtillegget i Oslo skal være kr. 650,-.

Indeksreguleringsbestemmelse:

Hvis statistisk Sentralbyrås konsumprisindeks pr. 15/9 1963 eller senere viser stigning eller fall på minst 4,0 poeng i forhold til indekstallet 109,5 kan N.B.F. i tilfelle av stigning og F.A. og S.A. i tilfelle av fall kreve opptatt forhandlinger om regulering av lønninger og i tilfelle på hvilken måte. Reguleringskravet er maksimalt begrenset til en regulering som svarer til den prosentvise endring i konsumprisindeksen.

Kai Knudsen (sign)

Reidar Danielsen (sign)

Horten Tuveng (sign)

Harald Julsrud (sign)

T. Bilden (sign)